

Jøde- tragedien i Skien

I Kjell Staal Eggens helsides artikkel i Varden 16.12. gjentar han en historie som det tidligere ikke har vært mulig å få spalteplass til å motsi.

I slutten av mai 1942 var det to demonstrasjoner i Skien. Ikke NS-folk tilkalte tysk politi fra Larvik. Det førte til unntakstilstand. Fem og forti av Skiens mest aktede menn ble arrestert, de fleste kom relativt snart tilbake. En døde av sykdom. Etter krigen ble det kjent at to av dem, brødre og Skiens eneste jødiske menn, havnet i Auschwitz og omkom der. Det var kjent at tyskerne pleide å overta jøders eiendom. For å hindre det, flyttet et NS-ektepar inn i den jødiske familiens hjem. Det ble satt opp en husleiekontrakt med fru, og den jødiske ekteparets advokat, Frøstrup, formidlet husleien til henne.

Politiet i Skien jaktet ivrig på familien, også ved å henvende seg til andre politikamre. At NS-ledelsen skulle interessere seg for en slik jakt, er ikke kjent fra andre kilder enn Kjell Staal Eggen. Historien forekommer hverken i rettsreferater eller andre kilder fra den umiddelbare etterkrigstid.

At noen NS-folk kan ha forbarmet seg over den jødiske familiens hund og luftet den etter arbeidstid, og at det kan ha forårsaket rykter blant mennesker som holdt NS-folk for nazister, er vel mulig.

Jødefamilien fikk tilbake huset og forretningen som NS-folk hadde tatt vare på etter krigen.

Det gikk 40 år før familien fikk tilbake noe av formuen, som hjemmefronten hadde fått rådighet over.

Kjell Staal Eggen bør anerkjennes fordi han så faren for den jødiske familie og bragte den i sikkerhet. Hjemmefronten generelt stengte flyktningrutene i 3 uker da de jødiske menn var arrestert i oktober 1942. Da var det en uke igjen til deportasjonen.

Det bør også i dag advares mot å kategorisere medmennsker som «nazister» eller «jødsvin». Blant annet kan det forlede den som gjør det til handlinger mot medmennsker som det senere er vanskelig å vedstå seg.

I.C. Stridsklev